

CHRONICLE

www.studentsummit.cz

9. ÚNORA 2008

4/XIII

- CSD v Temelíně
- Michael Romancov pro Chronicle
- Jaké byly delegátské projevy?
- Model EU je tu!

Jakub Kulhánek,
koordinátor Modelu EU

Milí čtenáři,

at' už patříte mezi účastníky Modelu OSN, NATO, EU, či mezi mé kolegy ze Sekretariátu. V posledních týdnech nás kromě účasti na Pražském studentském summitu spojovala ještě jiná zkušenost: velký nápor studijních povinností. Ti z nás, kteří studují střední školy, bojovali v lednu o známky na svých pololetních vysvědčeních, vysokoškolákům často ještě probíhá zkouškové období.

Vedle vytížení ve škole však všichni máme hodně práce i s přípravou na workshopy. Ve chvílích největšího vypětí si možná klademe i otázku, zda by tato naše mimoškolní aktivita neměla ustoupit těm „opravdovým“ úkolům spojeným s naším studiem.

Za téměř osm let, co se pohybuji okolo Summitu, at' už jako delegát či člen organizačního týmu, jsem se toho zde naučil hodně, co jsem ve svém životě upotřebil, a na co se na žádné ze škol, které jsem navštěvoval, nedostalo. Naučil jsem se veřejně vystupovat, zbavovat se trémy, formulovat myšlenky, argumentovat a diskutovat, zlepšil jsem svou schopnost dohledávat si informace a pracovat s nimi.

Přestože Pražský studentský summit není žádnou školou s třídní knihou či studijním průkazem, dovednosti, které si zde můžete osvojit, nejsou oproti těm, kterým Vás učí ve škole, at' už se nazývá univerzitou či gymnáziem, druhořadé – at' už se projektu účastníte, nebo jej organizujete.

Host workshopu

Zdroj: google.com

Pozvání na čtvrtý workshop přijala Marie Chatardová. Do roku 2005 působila jako velvyslankyně České republiky ve Švédsku. V současné době pracuje jako ředitelka Diplomatického protokolu Ministerstva zahraničních věcí. Je také členkou Katedry západoevropských studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy. Je vdaná, má tři děti.

- mb -

Dvakrát měř a jednou řež

Původně měl mít tento příspěvek název „(Tradičně) tragické projevy“, nicméně vzhledem k tomu, že to byl u mnohých „první křest ohněm“, rozhodla jsem se spíše pro výše uvedenou přátelskou radu. Doporučuji však těm, kteří mají pocit, že smysl plenárního zasedání pochopili, i těm, kteří mají pocit, že stále nevědí, o čem je řeč, aby si před dnešním pokračováním přečetli následující řádky – možná pak nebudou posluchači nuceni stát se svědkem něčeho, co se při vši dobré vůli (kterou po devíti letech v Modelu OSN bezesporu mám) nedá nazvat jinak než „fraškou“. Berte však prosím tento příspěvek s rezervou – po každém vystoupení nečeká na delegáty kritika, plenární zasedání jsou jen tréninkem na konferenci a de facto je zde vše dovoleno. Nicméně i tak je nutné předeslat, jak by měl projev vypadat. Jeho nedílnou součástí je

i určitý nadhled, politická korektnost, respekt k naturelu státu, který mluví zastupuje, a v neposlední řadě také vtíp – projev samozřejmě může být vtípný, nikoli však za každou cenu.

Na půdě Valného shromáždění OSN se většina projevů odehrává v poklidu (pakliže se nejedná o Nikitu Chruščova) a světlou výjimku tvoří skupinka, kterou i v Modelu OSN nazýváme komické státy. V plenárním zasedání na minulém workshopu měly obrovskou příležitost zazářit hned dva z nich – Írán a KLDLR. Úvodní projevy zástupců obou těchto států byly ještě v mezích toho, co činí tyto státy komickými, a toho, co už je za hranici diplomatického protokolu, který – ač to může být pro někoho překvapením – dodržují na půdě OSN zástupci všech (i komických) států. Zejména delegace Íránu reagovala v podstatě tak, jak se od ní čekalo,

Pokračování na straně 2

Pokračování ze strany 1

a v projevu jsme zaslechli většinu informací, které vycházejí z oficiální politiky státu. Zástupci KLDR však pravděpodobně chtěli vyniknout stůj co stůj a na jejich projevu to bylo znát. Bohužel obě zmíněné delegace se nevyvarovaly nešvaru, když mluvčí zjistí, že „to s mikrofonem není tak složité“, a má tendenci se k němu stále vracet i přesto, že je to naprosto zbytečné. Naprostá většina dalších reakcí byla naprosto neadekvátní – méně je zkratka někdy více. Částečně se toto sdělení týká i zástupce „nejvyspělejšího státu světa“.

Hned úvodní příspěvek Íránu a reakce na něj ovlivnily další průběh plenárního zasedání. Velvyslanec Francie si bohužel nemohl odpustit zbytečně komentovat předchozí projevy, a tím pádem se připravil o drahocenný čas. Nemohli jsme tak vyslechnout celý – jinak obsahově bezesporu kvalitní příspěvek, byť jeho úryvky zazněly v pozdějších reakcích. V atmosféře, kdy se většina delegátů smála pod lavicí, zanikly skutečně velmi dobře přednesené projevy delegací Brazílie, Mexika, a Kolumbie, což nebylo k zástupcům těchto států tak úplně fér. Tyto projevy patřily k těm lepším, ačkoli region Střední Asie jistě není prioritní otázkou jejich zahraniční politiky. Delegát

Číny měl svůj příspěvek zkrátit o 3 věty a nemusel by pospíchat natolik, až jeho projevu nebylo pořádně rozumět ani v prvních řadách, což je jistě škoda, neboť z toho, čemu rozumět bylo, se dá konstatovat, že projev to byl výborný. Nenápadné byly projevy Izraele a Indie, které nenaplnily očekávání. Pochvalu si zaslouží Ruská federace, jejíž ukázkový projev na závěr plenárního zasedání napravil dojem, který zanechal v posluchačích úvod.

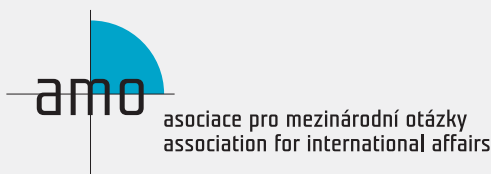
Samostatným tématem je také nedodržování daného časového limitu, o kterém byli všichni delegáti informováni předem. Stačila tedy jediná věc – projev si napsat předem a zkusit si ho přednést před zrcadlem, což je léty osvědčená praxe. O tom, že se tohoto ne každý držel, jsme se přesvědčili poslední. Doporučuji tedy k prostudování dokument „Jak napsat projev“, který je k dispozici na www.studentsummit.cz.

Moderátoři, poučení z předchozího nezdaru, budou muset přehodnotit přístup k plenárnímu zasedání a nepředpokládat automaticky, že mluvčí dodrží stanovený limit a zvukového zařízení tedy nebude potřeba. S tím souvisí i nutná změna pravidel tak, abychom nebyli nuceni poslouchat stále stejné reakce stále stejných států.

Aby zde však nezazněla jen kritika, byli jsme svědky také mnoha dobrých projevů, které v podstatě měly vše, co má takový projev mít. Věřím, že zástupci těchto zemí neusnou na vavřínech, budou zlepšovat drobné nedostatky (jako například eye-contact s publikem) a především budou v této pěkné (nikoli tragické) tradici pokračovat dnes i na Konferenci. Představa, že se během slavnostního zahájení 28. března bude odehrávat diskuse, během které si mj. vyslechneme, že Spojené státy na kohokoli kářejí, je přinejmenším hrozná. Mnohým z vás, čtenářů, se může zdát, že tento příspěvek je ostřejší, než je zapotřebí – vezte, že i já jsem se na minulém workshopu smála. Je však podstatný rozdíl mezi tím, co dělá projev vtipným a tím, co z něj udělá směšný výstup.

Daniela Zrucká,

koordinátorka komunikace s účastníky Modelu OSN

Asociace pro mezinárodní otázky zve na další z cyklu tématických přednášek a diskusí pro účastníky Pražského studentského summitu na téma

Česká republika, Spojené státy a systémy protiraketové obrany

Hostem bude pan **Baker Spring**, přední americký expert renomovaného institutu The Heritage Foundation.

Diskuse se uskuteční v úterý 12. února od 16:30
v Americkém centru, Tržiště 13, Praha – Malá Strana.

Počet míst je omezen - zaregistrujte se včas na »summit@amo.cz«.

„... ani někteří politici na Slovensku se dosud nevzdali opojné představě vytvoření »Velkého Slovenska«, říká Michael Romancov

Hostem dopolední části třetího workshopu byl Michael Romancov, který v současnosti vede Katedru mezinárodních vztahů a evropských studií Metropolitní univerzity Praha. Zároveň působí jako vyučující na Institutu mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze a na Filozofické fakultě Západočeské univerzity v Plzni, na katedře politologie a mezinárodních vztahů.

Přibližte, prosím, našim čtenářům, která geopolitická oblast je pro vás, jako pro politologa, prioritní.

Já se nejvíce specializuji na problematiku Evropy, Ruska a Blízkého východu, což jsou regiony, které jsou v zásadě určitým způsobem propojeny. Nicméně ten, kdo se chce věnovat politické geografii a geopolitice, si nemůže dovolit ignorovat jakoukoliv část světa. Jestli se hovoří o dimenzi globální v ekonomice apod., tak z hlediska geopolitiky první globální fáze nastala už v okamžiku, kdy Kolumbus a další poprvé jednoznačně prokázali, že je Země kulatá. V ten okamžik je z geopolitického hlediska evidentní, že věc, která se stane na jednom konci světa, může ovlivnit události kdekoli jinde.

V souvislosti se vztahy Evropy a Ruské federace: jaký je váš osobní názor na umístění americké radarové základny na našem území?

Já si myslím, že je zde zapotřebí rozlišit dvě roviny. Ta první rovina, to jsou vztahy mezi Spojenými státy a Ruskem, ta druhá rovina se týká přímo České republiky. Česká republika byla oslovena jako potenciální hostitel části onoho protiraketového štítu a v tomto ohledu je to čistě věc mezi námi a tím, kým to bylo nabídnuto. Proběhnou nějaká jednání, zde to záleží na vnitropolitické situaci, a tato nabídka buď bude, nebo nebude akceptována. Tím to končí. Rusko, které na to reaguje velmi podrážděně, zaprvé v současnosti nemá žádné reálné možnosti nám v tom zabránit, zadruhé se jich to z bezpečnostního hlediska nijak nedotkne. Tvzení, že protiraketový štít v té podobě, v jaké se o něm v současnosti hovoří, je pro Rusko nebezpečný, je nonsense. Oni jsou si velice dobře vědomi toho, že mají takový potenciál, jak v konvenčních zbraních, tak v raketách či zbraních jaderných, že pro ně tato záležitost nepředstavuje žádné riziko. To, co na tom Moskvě vadí a co je z tohoto úhlu pohledu pochopitelné či srozumitelné, je, že Američané se etablojí v prostoru, který Rusko považuje historicky za prostor svůj. Oni si zvykli, že střední Evropa včetně České republiky patřila řekněme po dobu padesáti let do jejich výsostné mocensko-politické zóny. Dokonce určitá část politického spektra tvrdí, že mimo jiné i USA odsouhlasily tuto skutečnost v roce 1975 v Helsinkách v rámci smlouvy, která tam byla uzavřena. Moskva to vnímá jako narušení určitého statu quo. Primárně tedy záleží na tom, jakým způsobem bude Moskva komunikovat s Washingtonem, případně s Bruslem. Ale my jsme v tomto ohledu rozhodně marginální aktér.

Kdyby došlo k hlasování o umístění radarové základny na našem území v referendu, dal byste svůj hlas pro, nebo proti umístění základny?

Já, na základě informací, které mám v tuto dobu k dispozici, bych pravděpodobně hlasoval pro.

Máte pocit, že vláda občanům ČR neposkytuje dostatek informací o této základně, nebo jste toho názoru že člověk, který

jen trochu chce, si podstatné informace najde?

Uprímně řečeno, vláda stejně žádné tajné informace zveřejnit nemůže. Čili tady vlastně nejde ani o nedostatek informací, ale spíše o to, jak šikovně bude vláda zvládat komunikaci o radaru. Já v tomto ohledu nemám pocit, že by se k tomu současná vláda postavila právě šťastným způsobem. Ona se ale nebyla schopna šťastně vypořádat ani s reformou veřejných financí, což bylo jejich hlavní politické téma, takže v tomto kontextu mě to až tak nepřekvapuje. Tedy nedomnívám se, že by byl hlavní problém v nedostatku informací, je to otázka řekněme PR – toho, jak ta věc bude veřejnosti představena.

Jak si myslíte, že se bude vyvíjet bezpečnostní situace v Pákistánu po smrti Benazír Bhuttové?

Pákistán je dlouhodobě problém nejen této části světa, ale potenciálně i globálního rozměru. A to právě proto, že je to vnitropoliticky velmi labilní státní útvar, který však zároveň disponuje jadernými zbraněmi, respektive technologií pro jejich výrobu a pro výrobu jejich nosičů. A v kontextu války proti terorismu, kterou zahájily Spojené státy po 11. září, se objevil ze strany USA požadavek nekompromisně stíhat všechny ty, kteří po světě šíří technologie, které by komukoliv, dejme tomu nějakému teroristovi, umožnily dostat se k těmto systémům zbraní hromadného ničení. Bushova administrativa zaměřila svou pozornost primárně na tři státy – Írán, Irák a Severní Koreu. Přitom státem, ze kterého prokazatelně unikají informace tohoto typu, je Pákistán, což je zároveň americký spojenec. Čili atentát na Benazír Bhuttovou ještě více rozhodil už tak spornou vnitropolitickou pákistánskou stabilitu. V tomto ohledu je to mimořádně znepokojující věc. Ten atentát pochopitelně ničemu nepomohl, spíš naopak. Ale situace v této zemi je skutečně dlouhodobě tak špatná, že scénář tohoto vývoje musel být předvídan dopředu. Otázka je, zda se tento atentát stane roznětkou dalších nepokojů, nebo zda bude muset přijít ještě nějaký větší problém. Ale to je pouze spekulace, kterou v tuto chvíli nemám čím podložit.

Myslíte si, že jejím nástupcům, tedy jejím synovi, resp. manželovi se podaří udržet tradici velkých opozičních vůdců, za kterými lid půjde?

To vůbec není vyloučené. Celá tato část Asie je zajímavá tím, že se tam objevují jakési politické klany. Je to dobře vidět na příkladu

Pokračování ze strany 3

Indie, na rodině Nehru-Gandhi – po Indiiře Gandhiové přišel Radživ Gandhi, nyní stojí v čele Indického národního kongresu Sonia Gandhiová. Podobná tradice je vidět v Bangladéši, stejně tak i v Pákistánu. Je ale zapotřebí uvědomit si, že každý opoziční lídr má na začátcích tu obrovskou výhodu, že jsou lidé standardně nespokojeni s tím, co mají k dispozici. Čili spontánní masová podpora, která je mu deklarována v zápětí poté, co se z něj stává ten, kdo je zodpovědný za vládu, začíná velmi rychle vyprchávat. Chtěl bych připomenout, že Benazir Bhuttová v době, kdy vykonávala úřad ministerské předsedkyně, rozhodně nebyla všemi oblíbená národní vůdkyně, ale velmi kontroverzní politička, jejíž politické působení v čele pákistánské vlády v zásadě skončilo fiaskem. Čili se jedná spíše o momentální záležitost a každému tomu, kdo je v zemi, která je zmínána tolika problémy jako Pákistán, v opozici, je deklarována obrovská podpora, ale právě jen z toho titulu, že je v opozici. Zatím žádný z oněch vůdců si však tuto podporu nebyl schopen dlouhodobou prací udržet. Tam dříve či později dojde k tomu, že do toho vývoje zasáhne armáda, a už se tedy jedná o něco jiného, než jen o boj politických stran.

Nedávno jsme se mohli v novinách dočíst, že se jeden kosovský poslanec vyjádřil v tom smyslu, že pokud Kosovo nezávislost skutečně vyhlásí, mohlo by dojít k vytvoření „Velké Albánie“. Myslíte, že jsou obavy ze vzniku takového útvaru namístě?

V Evropě existuje mnoho zemí, které fantazírují o tom, že by zvětšily své území na základě historických nároků nebo toho, jak v současnosti vypadá určitá konstelace různých poměrů. V případě

Albánie je jasné, že tam existují politické síly, které se opájejí představou, že by se podařilo sjednotit pod jednou vládou všechna ta území, kde etnicky dominují Albánci – což je vedle Albánie přinejmenším ještě oblast Epeiru v severním Řecku, podstatná část Makedonie a samozřejmě Kosovo. Nicméně Albánie pochopitelně nemá fyzickou či politickou sílu, jakou mělo řekněme Německo za Hitlera, který vlastně volal po tom samém. Mimochodem na Balkáně je víc států, které by chtěly spojit takováto území pod svou vládou. Makedonie je v současnosti rozdělena mezi tři státy – část Makedonie je v Řecku, část v Bulharsku, máme vlastní Makedonii. I zde existují jedinci, kteří fantazírují o vytvoření jakési „Velké Makedonie“. Ale ani někteří politici na sousedním Slovensku se dosud nevzdali opojné představy „Velkého Slovenska“ v intencích Nitranského knížectví atd. Do značné míry se jedná o politický folklór. Nebezpečné je to u států, které mají reálnou moc něco změnit a já bych se spíše než vytvoření Velké Albánie obával toho, kam se bude ubírat vývoj v postsovětském prostoru, pokud se z Kosova stane nezávislý suverénní stát. Zde existuje několik etnik, které usilují buďto o secesi, nebo o připojení se k Rusku. Když zůstaneme jen v evropském perimetru, jedná se o Podněsterskou republiku, Krym, Adžárii, Abcházii, Náhorní Karabach – to všechno jsou místa, kde všichni zainteresovaní politici, ať ti, kteří usilují o udržení současného statu quo, nebo ti, kteří naopak požadují změnu, sledují vývoj v Kosovu velmi zainteresovaně.

-pj-

Únor – měsíc čtvrtý: pomozte kavalírovi Pavučinkovi s drbáním...

Mé plány nejsou nesmělé. Konference se blíží a skutečnost se stane realitou. Vidím vaše vyděšené výrazy, když na každém workshopu otvíráte Chronicle a hledáte mé řádky. Když se nenápadně rozhlížíte kolem, jestli se na Vás zrovna nedívám. Zvláště někteří z Vás mají obavy. Co přiměje pana Reného Ciencialu česat se na druhou stranu? Co přiměje slečnu Vandu Seidlovou přestat nosit čelenky? Co přiměje slečnu Janu Fabiánovou obarvit své blondřaté kadeře? Co přiměje pana Antonína Berdycha změnit obroučky svých brýlí? Co přiměje pana Jana Teplého odhodit svůj šarm? Co přiměje pana Šimona Barczihho napsat nevtipný projev? A co přimělo slečnu šéfredaktorku Michaelu Baginovou kývnout na mé požadavky a otiskovat v každém čísle Chronicle mé články? Strach? Korupce? Vliv? V ovzduší je cítit prach. Saze. Così těžkého, co drtí. Dámy a pánové, někteří lidé na Modelu vám něco tají. Něco skrývají. Skutečnost není tak jednoznačná, jak se zdá. Již brzy. Ve vašich postelích. Jednomu či jedné z Vás přesně o půlnoci SELČ zazvoní mobilní telefon. Vím toho příliš mnoho. A mé poslání je příliš vážné.

Premiér Topolánek je často označován za

hulváta a sprostáka. Pohled veřejnosti na jeho osobu a jeho vládu je typický. Jsme ovlivněni médií. Stokrát opakovaná lež se stává pravdou. Mírek Topolánek je fěrový a rázný, ale ke svému křeslu přišel jakoby trošku náhodou. Nechal se unášet proudem událostí a stal se premiérem. Urputně nebojoval, spíše se vezl. Moc pro něj není smyslem života jako pro jiné, umí věci odlehčit a nebrat je tak vážně. Je člověk držící slovo, člověk, který je však v nitru duše velmi křehký a citlivý a zakrývá to nabubřelou maskou, ostrou pózou a občas i expresivním slovníkem. Je prostě takový a nikdo ho nezmění. Možná za to může i (k)raj, ze kterého pochází. Lidé, ale nevidí, že má jako jeden z mála odvahu něco dělat. Situace u nás je v celé řadě věcí neudržitelná. Složitá daňová soustava, zastaralé zdravotnictví, soudnictví opožděné o několik desítek let, nabubřelá státní správa a tak dále. Problémů celá řada. Tato vláda po mnoha letech má odvahu a sílu uvést věci do pohybu, i když je to často dosti bolestivé. Veřejnost se na ni dívá skrz prsty, populismus soudruha Paroubka, který se oženil, jen aby si zvýšil ego a politické body, je lidem milejší. Kritizovat umí každý. Jenže něco vymyslet a zorganizovat

je panečku kumšt. Topolánek čelí trestnímu obvinění za hanobení rasy a národa. Přitom má v podstatě pravdu (spoléhám na svoji anonymitu). Děsí mě však rétorika jiných lidí. Třeba na povolební show a slovní pyrotechniku velkého vůdce už se skoro úplně zapomnělo.

Ale vždyť si nežijeme vůbec špatně. Jak někdo může říct, že bylo lépe? To jsou na plných parkovištích u supermarketů s plnými košíky jen ti tak neoblíbení miliardáři a manažeři ČEZu? To máme tedy hodně boháčů. Proč závidíme vysoké příjmy? Vždyť výše příjmu je úměrná výši rizika, které musí v práci podstupovat. Stává se mi, že si někdo neuvědomí, že programátor by mohl jít dělat prodavačku do Tesca, ale prodavačka těžko může programovat. A tomu odpovídá i platové ohodnocení. Nejsme stejní. To by stát musel regulovat, abychom byli všichni stejně krásní, stejně zdraví, i když to by vůbec nebylo špatné...

Tak se zatím mějte, pište a za necelý měsíc se uvidíme. Za 40 minut oběhnu zem, hned jsem zpět...

©Váš deleGAT(TO)

Pokořili jsme Temelín

Jaderná elektrárna Temelín (JETE). Nejistěji strážena lokalita v ČR, ostnatý drát, zmatení Rakušané blokující hraniční přechody, kontejnery s nebezpečným odpadem, „mutanti“. Ano, i tak by mohly vypadat první asociace spojené se slovem Temelín. Skutečnost je však většinou na hony vzdálena podobným představám. Ostatně sami jsme se o tom mohli přesvědčit. Právě JETE se totiž stala dne 12. ledna cílem expedice, kterou pořádala Komise pro udržitelný rozvoj (CSD). Každý, kdo se zúčastnil, mi jistě dá za pravdu, že to byl skvělý zážitek a vy, co jste tuto skvělou možnost neměli, čtěte dál, ať se dozvíte, o co jste přišli.

Všechno začalo v sobotu ráno, kdy jsme za sychravého zimního počasí nastupovali do autobusu, jenž nás dopraví do elektrárny. Ihned po „nalodění“ proběhlo několik pokusů zjistit přesný počet účastníků, avšak nakonec se stejně objevil osvědčený model, ne nepodobný jmenovitému hlasování. Poté jsme již vyrazili na cestu, která přestože trvala skoro tři hodiny, uběhla až nečekaně rychle a u zámečku, ve kterém je situováno

infocentrum JETE, jsme se ocitli nečekaně brzy. Samotný zámeček působí útulně proti mamutí elektrárně stojící na druhé straně silnice a je jasným důkazem toho, že Jaderná elektrárna Temelín není jenom ostnatý drát a tuny betonu. Samotná expozice byla rozdělena do dvou částí, jedné zaměřené na energetiku jako takovou a druhou, která byla zaměřena výlučně na JETE obsahující i simulátor velína nebo model jaderného reaktoru. Obě expozice byly doplněny hrami, ve kterých si mohl každý formou zábavného kvízu ověřit svoje znalosti fyziky a energetiky.

Další část exkurze probíhala v kinosále, kde nám byl promítán sice krátký, ale moc pěkně zpracovaný a pomocí slušivých brýlí i trojrozměrně vizualizovaný film. Poté jsme byli odvedeni do samotné elektrárny. Ještě předtím jsme však nafasovali ochranné helmy, které všem moc slušely, aby se nám v elektrárně nic nestalo. Elektrárna je dobře schována za dvojitým plotem s ostnatým drátem a i vchod byl pečlivě strážěn jak přísně vypadajícími strážnými, tak i detektorem kovu, který byl opravdu neúprosný a donutil nás i k sundání pásků.

V areálu elektrárny jsme rovnou zamířili k prvnímu bloku, do něhož jsme vstoupili přes můstek, který ve výšce 15 metrů nad zemí spojuje nejdůležitější části elektrárny. Paní průvodkyně nám odpovídala na naše dotazy, např. na otázku, proč nikde nejsou žádní zaměstnanci, odpověděla, že zaměstnanci pracují pouze ve všední dny a o víkendy mají volno, protože elektrárna pracuje automaticky. Na otázku, proč tedy elektrárna nepracuje automaticky i od pondělí

do pátku, jsem už odpověď nedostal. Po několika minutách už jsme se ale ocitli uvnitř bloku a mohli si zblízka prohlédnout turbínu, která zajišťuje samotnou přeměnu ohromného množství energie, kterou vyprodukuje jaderný reaktor v elektřinu.

Nahlédnout na reaktor nám bylo znemožněno, jelikož byl v plném provozu a navíc hermeticky uzavřen v železobetonovém kontejneru o tloušťce stěny 1,5 m, což byla mj. i jedna z odpovědí na otázku ohledně bezpečnosti elektrárny. Byli jsme několikrát ujištěni, že případná havárie je spíš než z reálného světa z říše sci-fi, jelikož JETE je jednou z nejbezpečnějších jaderných elektráren na světě. Rakouský bojkot vám po vyslechnutí výčtu bezpečnostních opatření, která dokáží zabránit katastrofě, přijde přinejmenším směšný.

Poté jsme se přesunuli zpátky do infocentra, ve kterém nám byly zodpovězeny zbylé otázky, a vyslechl jsem si i několik PR prohlášení společnosti ČEZ. Jako ohromně přínosné shledávám, že se mi podařilo z paní průvodkyně vypáčit i způsob, jakým

v „neškodném“ jaderném palivu probudit jaderného démona, a docela mě překvapilo, jak je to snadné, což se ovšem nedá říct o jeho získání.

Poté jsme už nastoupili zpátky do autobusu a vydali se na zpáteční trasu, během které se mnozí z nás neubránili spánku. Do Prahy jsme dorazili kolem sedmé hodiny a všichni si byli jisti tím, že dnešní výlet rozhodně nebyl ztrátou času. Naopak jsme se dozvěděli spoustu zajímavých informací a můžu návštěvu JETE všem pouze doporučit.

Michal Horniecký, Švýcarsko, CSD

Exkurze

Výprava do Temelína byla skvělým zpestřením víkendu, kdy se nám podařilo dostat do míst, kam je ročně vpouštěno pouze 4 000 lidí. V rámci exkurze do JETE jsme také navštívili expozici přímo v jejím informačním centru, mohli jsme zde najít celou řadu zajímavých věcí od rozkladu atomu až po interaktivní hru, která se bezpochyby těšila největší pozornosti.

Exkurze byla dobře zorganizovaná, autobus pohodlný, a v neposlední řadě můžu prohlásit, že ani jedna položená otázka nezůstala nezodpovězená. Celkově si proto myslím, že exkurze byla pro všechny zúčastněné velkým přínosem a nikoli jen „zabitým časem“.

Markéta Kotyrová, Súdán, CSD

Datum konání posledního přípravného setkání

5. workshop – 8. března 2008

Workshopy se vždy konají v prostorách Vysoké školy ekonomické.

Perličky

„Další zbytečné cpaní peněz do zanedbaného regionu.“

delegát Francie, II. výbor

„Tento názor je vhodný, neboť je to pravda.“

velvyslanec KLDR, plenární zasedání

„Prosím vás, netleskejte mi, nemáme čas!“

velvyslanec Francie, plenární zasedání

„Ronald Reagan thought that good guys always win – like in the movies,” says Bill Martin, former special advisor to President Reagan

The third workshop's keynote speaker was Mr. William F. Martin, who worked for the US Government as deputy Secretary of the Department of Energy and executive secretary of the National Security Council. At present, his work is mostly connected with the International Atomic Energy Agency (IAEA).

What is your experience with the United Nations? Have you ever met any Secretary General?

Yes, I have had the great honor to meet Boutros Ghali, I've had the honor to meet Kofi Annan and in fact work for Kofi Annan in three ways – first, I was a negotiator on the North Korean issue in talks with China, Russia, North and South Korea, Japan, and the US on energy supplies to the DPRK. Second, Kofi Annan appointed me chairman of the board of the University for Peace, which is a UN organization in Costa Rica, and the third is my project on the future of IAEA in Vienna, which is a UN organization.

And Kofi Annan? What kind of person is he?

He's a gentleman, he's modest, funny, dedicated to the principles of the United Nations and I would say very objective and fair in his previous efforts.

Mr. Martin, what is the future of IAEA? Do you consider it to be one of the key bodies of the United Nations?

In my view, it's probably the most important technical organization of the UN system. It deals with nuclear weapons, non-proliferation, the safe use of nuclear power. So on one hand, we need the nuclear energy for economic development and electricity production, number two, we need the nuclear option to help with climate change, but we need the nuclear materials to be safe and secure. So I think that IAEA brings together economics, energy, security and the environment in a way that no other organization is able to.

You witnessed the meeting between Ronald Reagan and Gorbachev. What was it like?

It was a meeting of both suspicion and hope. Ronald Reagan had been in office five years and had never met a Soviet president. They said, 'We are going to do this to achieve peace in the world.' And indeed, that was the achievement. Gorbachev, it seemed to me, was much more flexible than we had anticipated. And progress was made on arms control, Soviets leaving Afghanistan, bilateral cooperation in reduction of the nuclear threat.

What about Mr. Reagan, were you friends?

We were very close friends. I worked for Ronald Reagan as his personal assistant for every head-of-state meeting for three years - I saw him every day. He was an optimist and a movie actor. And in those days, movies always ended happily. The Soviet Union was the evil empire and he really thought that freedom had to be brought in Central and Eastern Europe. This was his top issue, and he achieved it. But I think he did it in part because he thought that good guys always win – like in the movies.

Do you consider Czech students to be better informed about international affairs? Do they have deeper knowledge in this field than the American ones?

Yes, I think so. Czechs have the advantage of being in central Europe, with the in many ways sad history during the times of Hitler and communism. So the need of international relations is probably much clearer to the Czech students than to the American – most of them prefer to watch MTV and use their iPods and iPhones. But my experience in the Model UN is to see the interesting questions that always arise in the plenaries or in the individual groups.

According to you, who should become the next President of the US?

I must say, that Mitt Romney has asked me to be one of his advisors. I'm taking less interest in this campaign because of my work in the IAEA. However, emotionally, I think Mr. Obama seems to be very impressive to me, because in some ways he has many of the characteristics of Ronald Reagan.

You once said: „There is something special about the Czech nationality in the world today.“ – What was the meaning, what is so special about the Czechs?

I think it's a very unique nation – which starts with the very complicated language. I love the Czech Republic and when I first came here ten years ago, I just felt the feeling of hope and despair, sadness and optimism, strong intellectual basis, the musical centre, the centre of history. All of these came together in this one exceptional country, with most interesting people. So I say that for me this is my „Camelot“, this is the place where I am happy.

You have most likely tried Czech beer. Do you consider it to be the best in the world?

Absolutely. I've actually been to Pilsen on a tour. But I also like the Czech wine from Moravia – Frankovka and some white wine.

And is the Pilsen beer your favorite one?

Yes, I think it's the Pilsen beer.

Imagine that you face an angry bear – what would you do?

Well for many years we faced the Soviet Union as the angry bear. And I can tell you what we did – on one hand, you must defend yourself, but you must have very good offensive strategy as well. We tried not only to match our armies, but to match our economies. And indeed at that time, we tried Europe to have alternative supplies of natural gas, not just from Russia, but from Norway. And interestingly, today the same question arises – with Czech or Ukrainian dependency on Russian gas. The bear has to respect you. But we won the battle, and hopefully survived to fight another one.

Bezpečnostní situace v Afghánistánu

Bezpečnostní situace v Afghánistánu, jakkoli to tak při pohledu do médií nevypadá, není zdaleka stabilní. Podle počtu obětí je dokonce nejhorší od spojenecké invaze v roce 2001. Jaké jsou příčiny tohoto stavu a jaká řešení státy Spojených národů navrhuje, se pokusím shrnout v tomto článku.

Mise ISAF (International Security Assistance Force), která dohlíží na rekonstrukci země a výcvik bezpečnostních složek a která je od srpna 2003 pod velením NATO, v současnosti svou činností pokrývá celé území Afghánistánu. Je rozčleněna do tzv. Provinčních rekonstrukčních týmů (PRT), za každý odpovídá jedna členská země Aliance. Ty se na přiděleném území starají o plnění vytyčených cílů nejen vojenskými prostředky, ale třeba i sháněním investorů ze soukromého sektoru. Problémem, který bude jistě dobře viditelný i v případě nového českého PRT, je nechuť investovat do nestabilní země. Tím spíše, že český tým dostal na starost rizikovou oblast jižně od města Kábul.

V předchozích letech bylo největší starostí sil ISAF dobývání bašt Tálibánu. Toto se již zřejmě podařilo, nyní je na obzoru nový druh války – převážně partyzánská, ve které už nebudou vojáci ISAF útočníky, ale oběťmi. Statistiky minulého roku napovídají, že sebe ochránit dokážou, počet civilních obětí však stoupá. Navíc podpora vojáků klesá, objevují se případy soudů pro zavinění civilních ztrát.

Největší počet stoupců hnutí Tálibán je v příhraniční oblasti s Pákistánem, obývané pašunskými kmeny. Přechody teroristů přes hranici tak nejsou ničím neobvyklým – tudy také mohou do Afghánistánu proudit zbraně. Pokud však vojáci ISAF překročí při pronásledování uprchlíků hranici, Pákistán to bude podle

prohlášení svého prezidenta považovat za nedovolené vniknutí na své území. Bez ohledu na to, že Tálibánci napadají i tábory pákistánské armády.

Jedním z cílů mise ISAF bylo snížení produkce opia. K tomu však nedochází, roste rozloha území, na němž se mák na opium pěstuje, stejně jako jeho výroba v tunách. Marné jsou výmluvy, že produkce vzrůstá celosvětově a afghánský podíl na ní je neměnný. Jestliže jde o 82 %, nemůže být tato statistika útěchou.

Možných řešení situace je celá řada. Nejpravděpodobnějším je zvyšování počtu vojáků ISAF v oblasti. K tomu také v současné době dochází – během letošního roku může jít až o 15 000. Takto posílena by mise mohla být daleko více viditelná než dosud, což může být proti partyzánům účinnou strategií. Hrozí však i neúspěch v podobě opakování vývoje v Iráku.

O své slovo se hlásí i SCO (Shanghai Cooperation Organisation, pozn. red.), ale již ne tak razantně, aby volala po úplném předání kontroly, nicméně stále chce hrát daleko větší roli. Nejvíce by jí zřejmě vyhovovalo předání kontroly plně do rukou Afghánců, kteří by určitě s organizací, ve které mají status pozorovatele, aktivně spolupracovali. V neposlední řadě se objevují i hlasy po navrácení velení sil ISAF zpět do rukou OSN.

Aktuální výzvou mezinárodnímu společenství je vybrat takové řešení, které zabrání další destabilizaci Afghánistánu, ale zároveň bude přijatelné pro všechny (nejen) zúčastněné strany. Jak dobře víme, právě to není vždy lehké.

Jaroslav Hais,
místopředseda I. výboru

Itálie bez vlády – další šance pro Berlusconiho?

Zdroj: abc.net.au

Italský premiér Romano Prodi předal 25. ledna 2008 prezidentovi svou rezignaci. Jím sestavená vláda po dvaceti měsících ztratila důvěru senátu. Giorgio Napolitano, italský prezident, proto rezignaci z rukou Prodiho přijal.

Od 2. světové války se v Itálii vystřídalo celkem šedesát vlád. Po dvaceti měsících se z vládní koalice stáhla strana Unie demokratů (UDEUR), v jejímž čele stojí bývalý ministr spravedlnosti Clemente Mastella. Ten byl obviněn na podílu v korupční aféře a odstoupil z funkce ministra několik dní před začátkem vládní krize. V lednu proto, po necelých dvou letech, padla vláda šedesátá první.

Přes veškerý apel na politiky v Parlamentu se nepodařilo premiérovi Romanu Prodimu přesvědčit senátory, a ti mu následně neprojevili svou důvěru. Hlasování v senátu navíc bylo

tak vypjaté, že jednoho senátora museli poté, co byl poplíván a omdlel, vynést na nosítkách. Jednalo se o senátora Nuccia Cusmana, který se rozhodl Prodiho podpořit i přes to, že jeho strana (UDEUR) byla proti.

Nyní je pouze na Napolitanovi komu svěří vládu do předčasných voleb. Pravděpodobné je, že vládu povede dále Romano Prodi. Další možností je zvolit jednoho ze senátorů, kteří jsou v Itálii voleni doživotně.

Mezi politiky se ozývají hlasy volající po předčasných volbách. Ty si přeje zvláště bývalý ministr spravedlnosti Clemente Mastella, ale i jeden z významných expremiérů Silvio Berlusconi. Berlusconi představuje hrozbu pro současné politiky, kteří ho zpět do čela vlády nechtějí. Průzkumy mezi lidmi však mluví pro Berlusconiho – ten, by v současné době získal o několik málo procent hlasů více než Prodi.

Naopak proti vyhlášení předčasných voleb jsou jak italští politologové a analytici, tak italské obyvatelstvo. Veřejnost se, podle průzkumů, obává zejména ekonomických dopadů na zemi, ale i opětné slabé vlády, která by patrně nepřežila o moc déle než vláda Prodiho. Co se ekonomiky týče, není jisté, zda pád vlády na ni bude mít pozitivní či negativní vliv. Pokud by byly vyhlášeny předčasné volby a nová vláda by teoreticky byla stabilnější než předchozí, pak by to na ekonomiku podle odborníků nemělo špatný vliv – právě naopak.

Kateřina Palová,
tajemnice II. výboru

Model OSN

RADA BEZPEČNOSTI

Na dnešním workshopu:

- přednáška na téma „Zamrzlé konflikty“;
- jednání o aktuálním bezpečnostním problému.

Třetí workshop v Radě bezpečnosti (RB) započal přednáškou Michala Thima o Střední Asii, která plynule navázala na dopolední přednášku pana Michaela Romancova. Ta se regionem zabývala obecně, zatímco místopředseda RB se zaměřil na specifickou analýzu aktuálních poměrů. Seznámil delegáty se zájmy států v regionu, i s politikou zainteresovaných

velmocí. Ukázal též trasy hlavních „produktovodů“ a jejich možných budoucích prodloužení. Obě přednášky dohromady poskytly zástupcům členských států RB o regionu Střední Asie velmi komplexní obrázek, od něhož se budou moci odrazit při jednáních na konferenci.

Dále pak předseda Ondřej Široký představil novou podobu procedurálních pravidel, která se od těch loňských v několika detailech liší. Pokračovalo se jednáním o aktuální situaci v Keni. Stalo se tak i přes odpor Číny, která celou věc označila za vnitřní problém Keni a jako takovou ji nechtěla projednávat. Většina zbylých států s čínským velvyslancem nesouhlasila a zdůrazňovala negativní důsledky případné eskalace násilí v této východoafrické republice. Poprvé v letošním ročníku si také delegáti vyzkoušeli vypracování závěrečného dokumentu. Na rozpravu o jistě velmi kvalitním komuniké však již nezůstal prostor a jednání muselo být z časových důvodů ukončeno.

Nezbývá než dodat, že delegáti nezklamali očekávání předsednictva – na jednání přišli velice dobře připraveni, což se promítlo i v kvalitě diskuse.

I. VÝBOR – VÝBOR PRO ODZBROJENÍ A MEZINÁRODNÍ BEZPEČNOST

Na dnešním workshopu:

- přednáška Su Corcoran, bývalé pracovnice Landmine Monitor (org. zabývající se monitorováním situace nášlapných min. pozn. red.);
- úvod do problematiky odminování;
- komunikativní hra;
- diskuse k otázce „Odminování“.

Třetí workshop proběhl v plném pracovním nasazení. Jednání výboru bylo zahájeno přednáškou analytika Asociace pro mezinárodní otázky Cyrila Bumbálka, který nás navštívil den po svém návratu z Pákistánu. Přinesl velice zajímavý pohled na problematiku Afghánistánu, nikoli jen očima teoretika, nýbrž očima člověka, který byl, jak se říká, „při tom“. Delegáti projeví svou zdravou zvědavost a našeho hosta opravdu důkladně vyzpovídali.

Hovořilo se například o teroristických útocích, postavení žen v Afghánistánu a o nejistějších způsobech cestování a přežití v této zemi.

Následovala přednáška místopředsedy výboru Jaroslava Haise, který nás seznámil s aktuální situací v Afghánistánu. Popsal nám stav vojenských jednotek ISAF, upozornil na současné nejvýznamnější aspekty ovlivňující bezpečnost a závěrem poukázal i na další možný postup řešení

situace, ve které se Afghánistán nachází.

Závěrem workshopu bylo zahájeno projednávání bodu agendy „Afghánistán“. Již tradičními soupeři se staly USA a Írán, jejichž delegáti se nevyhnuli ostrým slovům a vzájemnému osočování.

Opět se ukázala dobrá připravenost delegátů I. výboru, která dává tušit, že na závěrečné Konferenci nebude nouze o pracovní nasazení, kvalitně vypracované dokumenty, ale i o vtipné momenty.

Perličky

„Prosím vás, abyste se pomalu co nejrychleji posadili.“

Jakub Eberle, plenární zasedání

„Česká Británie nám loni dělala ve výboru hrozný nepořádek.“ **delegátka Norska, WHO** „Jistě, a Velká republika ji ochraňovala, co?“ **delegát Indie, WHO**

„Deštný prales nás zásobuje různými banány a... (chvilě ticha) ... mangy.“

delegátka Konga, II. výbor

„Opravdu nezávidíme Íránu jeho jaderný program – máme vlastní a troufám si říct, že lepší....“

velvyslanec USA, plenární zasedání

II. VÝBOR – HOSPODÁŘSKÝ A FINANČNÍ VÝBOR

Na dnešním workshopu:

- přednáška na téma „Nerostné bohatství Střední Asie v kontextu mocenských zájmů rozvinutých zemí,“ Jan Šír; analytik AMO;
- bod agendy „Odstraňování následků přírodních katastrof“;
- přednesení stanovisek delegátů k bodu agendy;
- informace o posledním workshopu a práci na Konferenci.

Třetí přípravné setkání bylo jak pro delegáty, tak pro předsednictvo o něco náročnější než workshopy předchozí. Na programu bylo představení dalšího bodu navržené agendy, přednáška hosta, jednání a schvalování dokumentu podle Jednacího řádu. Zasedání výboru bylo zahájeno faktografickou přednáškou k bodu agendy „Urbanizace“.

Následovalo vystoupení hosta – předsedy správní rady Asociace pro mezinárodní otázky – Antonína Berdycha, který delegáty seznámil s ekonomickou situací Číny a vlivem urbanizace na města Šanghaj a Peking. Delegáty toto téma velmi zaujalo, a proto neváhali hostovi klást nespočet otázek i během vystoupení. A tak

se dostalo i na témata jako např. ekologie v Číně či přípravy na letošní olympiádu. Poté zástupci několika států přednesli svá stanoviska a byl podán modelový návrh rezoluce, týkající se „Urbanizace“, o němž delegáti začali jednat. Účelem byla zkouška hlasování, podávání pozměňovacích návrhů a případné schválení dokumentu. Delegáti odhalili sporný bod v rezoluci, diskutovali o něm a podávali pozměňovací návrhy, z nichž jeden byl nakonec schválen. Chtěli bychom pochválit zejména delegáty Číny, Francie, Indonésie, Konga a Spojených států amerických.

III. VÝBOR – SOCIÁLNÍ, KULTURNÍ A HUMANITÁRNÍ VÝBOR

Na dnešním workshopu:

- host Karel Randák s přednáškou na téma „Boj proti terorismu“;
- prezentace o významu a možnostech kuloárního jednání;
- výborový teambuilding;
- projednávání bodu agendy „Boj proti terorismu v kontextu lidských práv“.

I na třetím přípravném setkání mělo předsednictvo III. výboru tu čest přivítat hosta, kterým byl 1. rada kanadské ambasády Yvon Turcotte. Pan Turcotte hovořil ve své přednášce o poválečné obnově Afghánistánu, jedné z hlavních priorit zahraniční politiky Kanady.

Po jeho odchodu mělo následovat projednávání dalšího bodu agendy, ale iniciativní delegáti využili svých pravomocí a odhlasovali si „spreházení“ programu dne. Proto se po přestávce začalo jednat o volbě posledního bodu agendy, tedy o problematice, kterou by se výbor rád zabýval. Na výběr nabídla kreativita členů III. výboru přes deset návrhů. Ve velmi napínavé

a vášnivé diskusi nakonec vyhrála, a čtvrtým bodem agendy se tak stala, „Problematika obchodu s bílým masem“.

Stěžejním tématem celého workshopu byl však region Střední Asie, u nás konkrétně „Politická práva ve Střední Asii“. Aktivními státy v této otázce byly zejména Francie, Čína, Kazachstán a Spojené státy americké.

Díky zápalu delegátů a delegátek a bouřlivé argumentaci i nad pouhým výběrem tématu čtvrtého bodu nezbyl bohužel čas na prezentaci o možnostech a významu kuloárního jednání, proto jsme se ji rozhodli zařadit do dnešního programu.

WHO – SVĚTOVÁ ZDRAVOTNICKÁ ORGANIZACE

Na dnešním workshopu:

- uzavření prezentace bodu „Klonování“;
- miniseminář o diplomatické etiketě;
- diskuse o bodu agendy „Klonování“;
- přiblížení dění na Konferenci.

Se začátkem nového roku jsme na třetí workshopu otevřeli i druhou polovinu letošního ročníku Pražského studentského summitu. A čemu jsme se při minulém přípravném setkání věnovali? Po tradičních technických informacích se předsednictvo vyjadřovalo k někdy až netradičním postřehům a návrhům ze strany delegátů, které měli možnost písemně vyjádřit na předcházejícím workshopu. Inspirací pro tuto část bylo motto: „Jaké si to uděláš, takové to máš.“

Výsledkem této součinnosti mezi delegáty a předsednictvem byl miniseminář od místopředsedy Ladislava Drhy, který se věnoval řečnickému projevu. Prezentace byla zaměřena zejména na praktickou stránku přípravy a následného přednesu projevu před publikem. První část uzavřelo dokončení přednášky k bodu agendy „Závislosti“, po kterém měli delegáti možnost vznést své dotazy. A že jich nebylo málo! Když jsme byli kompletně obeznámeni s problematikou závislosti,

mohli se delegáti pustit do diplomatického boje, který probíhal přesně dle Jednacího řádu. Od prvních přednesených stanovisek bylo znát, že si delegáti ze semináře o projevech odnesli nové poznatky, které o hodinu později maximálně využít. Po zajímavé diskusi následovala úvodní prezentace o „Klonování“, která bude dokončena na IV. workshopu z takového pohledu, o který samotní delegáti projeví největší zájem.

CSD – KOMISE PRO UDRŽITELNÝ ROZVOJ

Na dnešním workshopu:

- přednáška Mirka Havránka k tématu „Změna klimatu – ochrana biodiverzity“;
- dovednosti delegáta;
- diskuse delegátů.

V úvodní části našeho minulého setkání si delegátky a delegáti prověřili v kvízu své znalosti o vývoji koncepce udržitelného rozvoje. Řeč byla nejen o zásadních konferencích, ale i o klíčových dokumentech jako je například Agenda 21 (*Rozsáhlý dokument z Mezinárodní Konference o životním prostředí a rozvoji v Rio de Janeiro (1992), který se stal*

strategickým plánem rozvoje společnosti na prahu třetího tisíciletí. pozn. red.).

V části věnované formálním dovednostem jsme se opět ponořili do kliček a temných zákoutí Jednacího řádu. Delegátky a delegáti měli též první možnost seznámit se s formální stránkou rezoluce a deklarace – dokumentů, které budou výstupem jejich jednání na konferenci.

Nejdůležitějším bodem našeho programu ovšem byla přednáška Mirka Havránka k tématu „Změna klimatu – adaptační strategie“ a s ní související diskuse. Následky změny klimatu se budou týkat všech regionů světa, a je proto nejvyšší čas jednat o strategii jejich řešení. Nejlepší přípravu k tomuto tématu v diskusi prokázal delegát Saúdské Arábie.

WTO – SVĚTOVÁ OBCHODNÍ ORGANIZACE

Na dnešním workshopu:

- posezení a diskuse na téma úlohy businessu v mezinárodních obchodních tocích a důležitosti liberalizace obchodu službami – host Jan Mühlfeit, vedoucí společnosti Microsoft pro Evropu;
- přednes stanovisek a obecná diskuse k druhému bodu agendy „Liberalizace obchodu službami“;
- jednání v plénu i v kuloárech;
- výstupy z Konference - Deklarace a Prohlášení.

Lednové setkání ve výboru WTO bylo rozdělené na dvě části. První navazovala na regionální zaměření dopolední části workshopu. Ministři a ministryně obecně diskutovali o dalším rozšiřování členské základny Světové obchodní organizace a zaměřovali se zejména na oblast Střední Asie. Především zástupce horkého kandidáta na členství, Ruské federace, byl pod palbou dotazů. V plénu a poté i v kuloárech probíhala konstruktivní obrana i útok myšlenky rozšíření.

V druhé části workshopu se ministři a ministryně seznámili s nadmíru důležitou součástí organizace – takzvaným Ujednáním o urovnávání sporů. Tento institut umožňuje členům řešit

a rozhodovat obchodní spory a případné porušování pravidel mezinárodního obchodu. Po krátkém výkladu si vzali opět slovo delegáti, aby dopodrobna rozebrali konkrétní obchodní případ týkající se dovozu banánů. Ministryně USA si dokonce přinesla svoje banány, aby mohla demonstrovat rozdílnost jednotlivých odrůd. Nakonec se výbor podíval na video, které mělo ukázat účastníkům kritický pohled na WTO.

Dnešní setkání bude věnováno druhému bodu agendy – Liberalizace obchodu službami. O praktický pohled na věc se přijde podělit vedoucí společnosti Microsoft pro Evropu Jan Mühlfeit.

Jste nemocní...?

Pokud průměrný Čech spatří v novinách zkratku PMUN, ve většině případů si snad představí nějaký virus. Svým způsobem může mít pravdu. Znam jedince, kteří jsou díky PMUN doslova nemocní. Když ale takovýto „pacient“ objasní původ písmen „PMUN“ – tedy Prague Model United Nations, stejně si většina Čechů nebude jista jeho diagnózou.

Virus PMUN totiž není v zemi mléka

a strdí všeobecně rozšířen, přitom nakazit se je poměrně jednoduché. Všimete si lidí s podezřelými symptomy: často používají divná slova jako multilaterální, sekularizace, Bush nebo rezoluce. Do krku jim řeže kravata, což jim ale nebrání vést krkolonné monology, jakmile si myslí, že mají publikum. Ale nebojte se, takovíto lidé se chodí léčit. Zhruba jednou za měsíc se totiž pořádá gigantická skupinová terapie. Nikoliv v nemocnici, ale na pozemku a v budově Vysoké školy ekonomické (VŠE), kde se o cca 400 infikovaných stará 40 lékařů, kteří často mají osobní zkušenost s virem PMUN.

Léčba spočívá v dokonalém navození představy zasedání OSN, probíhají kvalifikované přednášky expertů z Čech i zpoza hranic, v češtině či angličtině. Minule to byl například Michael Romancov z FSV UK a William F. Martin.

Dokonce i účastníci terapie mají možnost

vystoupit v roli delegátů všech možných států se svými projevy, přít se s ostatními o své pravdy a nutit jim svá řešení globálních problémů. To vše pod dohledem opravdových odborníků. Terapie má šest částí: pět přípravných setkání a vrcholem je pětidenní Konference, po jejímž absolvování jsou účastníci definitivně vyléčeni. Nutno dodat, že léčba má vedlejší účinek – návykovost. Přibližně po půl roce od ukončení se dostaví abstinční příznaky, v té době však naštěstí začíná další ročník.

Zájemců se hlásí stále více, a musí proto projít vstupní kontrolou, která určí, zda je u nich nemoc dostatečně rozvinutá, aby měli nárok na účast. Snad „nemoc“, „posedlost“ nebo „zápal“ těchto lidí časem dokáže vyléčit skutečné globální nemoci.

Jan Teplý,
Indonésie, II. výbor

Model NATO

Who Are the Delegates of Model NATO?

Delegates in the Spotlight

As for Model NATO, this issue of Chronicle focuses not on the project, its organizers or the guest, but on the participating students themselves. The question to answer is: What are these guys like? Every single one of them could one day be mighty famous, successful or rich.

What is great about the project is that it serves as a quasi-test of some of these characteristics. In other words, Model NATO is a unique challenge – one that all have accepted, some have already given up on, many will see to finish, but only few of the most determined will master. No matter which of the categories a delegate belongs to, all will doubtlessly benefit from the experience. I invite you to explore how the participants perceive themselves further down this page.

Tomáš Šindelář,
Chairman

There are 26 of us, we come from 14 towns and cities, each of us representing

one NATO member state. We are intelligent, good-looking and influential (we are Ambassadors, right?). But now seriously... We are a small group of people who gathered from all around the Czech Republic to the capital with a desire to gain new experience. Every one of us is special in some way (besides the fact, of course, that we are intelligent and good-looking). We all have one thing in common, though: we all look into the future and we wish to actively contribute to its creation. This was one of the reasons which led us to participate in Model NATO.

Some of us had already known what this project was going to be about, others had not. Speaking on behalf of those who did, another motive for choosing to spend hours on preparation for the workshops and at the summit itself was that we would both meet friends from last year and form new friendships, which might last longer than just for the duration of the student summit.

The others who are participating in Model NATO for the first time did not exactly

know what to expect of it. However, none of them regretted their decision, which is definitely a sign that it is worth it all.

And what is the goal we want to achieve? We would like to do our best in representing NATO member states, to feel the responsibility, to deal with it, to become decent young ambassadors. We have already proved that we are patient (as far as queuing for a cup of coffee is concerned), have an “artistic feeling” (speaking on behalf of those who constantly admire Prague’s skyline, which can be seen from our conference room) and last but not least we showed a sense of competition no later than at the very first workshop, fighting for three NATO plastic bags full of surprises... Model NATO is not for real - it lets us play a strange game. A diplomatic game. On the other hand, it is not just a game to us (though we are having lots of fun during the workshops). Model NATO provides us all with experience we might use in later careers.

delegates of Model NATO

The ‘Drastic Truth’ About Model NATO!

The Christmas time is long gone and the third workshop is closely upon us. Those who were present at the second workshop and heard the informative presentation by our highly respected chairman Tomáš Šindelář introducing Model NATO to a larger part of the Prague Student Summit, may have been wondering if this is really worth noticing or is it just another exaggerated PR. For the curious ones, here comes the real unveiled experience brought to you by the insiders. What did we expect? What were our first impressions?

Because everyone has a different take on the world, a different opinion, and given the same impulse comes up with completely different conclusions, it is hard to summarize our expectations in just a few words. Some of us wanted to improve our English, get a grip on international relations, and learn how such a great alliance as NATO works. However, the others would protest that they just wanted to meet nice and friendly people, have fun and spend their free Saturdays by exploring the university where they plan to study. Nevertheless, there was one thing that we all had in common. We were hoping to learn something that would be found useful in our lives later on. So, had Model NATO fulfilled our expectations?

Again, there is not a definite answer. But even though it is difficult and it may be unfair to generalize something what is so diverse, we will try to set your curiosity at ease and give you a small cross-section of the most common impressions. The first set of thoughts which crossed our mind went from “Am I in the right room?” or “What am I doing here? Ok, don’t panic. Just stay calm!”, to the more self-confident ones “Let’s show them what I have got to say!” – This is one of the biggest advantages of the Model. It creates a place where you can express yourself and find out if you are capable of defending your opinions or opinions of the state you are supposed to represent with strong arguments. You can test your ability of listen, understand and respond quick. Because each country has only one delegate, you have to rely completely on yourself and be as independent as possible. And thanks to this fact the project is valuable also for those who are not interested in politics. Perhaps some of us have not felt confident about our English or about ourselves but the friendly atmosphere during each workshop washes these fears away.

So, is Model NATO worth your attention? If you like challenges then the answer is definitely ‘YES’.

Petra Opělová, Norway

Model EU

Model Evropské unie se představuje

Dnešním dnem se do pelotonu Pražského studentského summitu přidává Model Evropské unie. Jedná se již o druhý ročník projektu, v jehož rámci se setkávají studenti českých vysokých škol, aby diskutovali nad tématy, která trápí Evropskou unii. Z vysokoškoláků se

stávají ministryně a ministři dvaceti sedmi členských států a snaží se prosadit priority svých vlád.

Jednání probíhají v rámci Rady Evropské unie, tedy unijního mezivládního fóra, a jednoho z rozhodovacích orgánů. Debata není omezena pouze na zahraničně politická témata, ale – stejně jako celá EU – zabírá široké spektrum oblastí od ochrany životního prostředí až po Společnou zemědělskou politiku.

Před samotným konferenčním jednáním mají účastníci projektu možnost ptát se na aktuální evropské otázky v rámci panelových diskuzí politiků, akademiků

a novinářů. Mezi hosty minulého ročníku byli například Pavel Telička, Jan Zahradil, Markéta Pitrová nebo Pavel Máša, kteří poskytli jedinečný vhled do různých problematik Unie.

Zkušenosti z loňského premiérového ročníku potvrzují, že modelová a skutečná Rada jsou si v mnohém podobné. Často jsou jednání zablokována, mnohokrát je shoda nalezena velmi snadno a diskuze jsou vedeny převážně v přátelském až rodinném duchu. V takovém prostředí pak společná vůle přičinit se k evropskému konsenzu nejednou vede k složitým, ale přínosným kompromisům.

Přejme našim ministrům mnoho úspěchů v nadcházejících jednáních!

Vít Dostál,
člen přípravného týmu

Hledá se ministr zahraničí – zn. Model EU 2008

Výběrového řízení na „posty ministrů zahraničí“ se v rámci letošního ročníku Modelu EU zúčastnilo 57 studentů českých vysokých škol.

Jejich úkolem bylo kromě přihlášky a životopisu zaslat také svou úvahu v podobě novinového článku na jedno ze stanovených témat, a to:

- „*Předsednictví malého státu – výhoda nebo překážka?*“;
- „*Jaké důsledky má východní rozšiřování Unie pro vztahy EU – Rusko?*“;
- „*Jak daleko zajít při reformě Společné zemědělské politiky: EU bez dotací?*“.

Překvapivě největší zájem jednoznačně vzbudila kontroverzní otázka budoucnosti evropského zemědělství.

Odborná porota ve složení analytiků a spolupracovníků AMO vybrala z došlých článků 27 nejzajímavějších, což byl vzhledem k vysoké úrovni příspěvků úkol velmi obtížný. Hodnotila se nejen faktická správnost příspěvků, ale především jejich originalita a způsob argumentace. Na základě přidělených bodů a s přihlédnutím k preferenci budoucích delegátů uvedené v přihlášce rozhodla porota následně také o distribuci „ministrských křesel“.

Vzhledem k tomu, že se přípravnému týmu Modelu EU podařilo dojednat mediální partnerství s portály Euractiv.cz a Euroskop.cz, bude několik nejlépe hodnocených článků publikováno na

těchto prestižních webových stránkách. Jako první byly na Euractiv.cz zveřejněny články Adama Hlaváče (v Radě EU letos zastupuje Itálii), Karla Ulíka (Německo) a Andrey Chalupové (Francie). Jeden komentář najdete i v tomto čísle Chronicle – jedná se o příspěvek Adama Hejla (Estonsko), a sice na téma „Evropská unie dotuje a Karl Marx se raduje“. Aktuální přehled všech publikací letošních delegátů najdete také na webu Modelu EU.

Ivana Jemelková,
členka přípravného týmu

Evropská unie dotuje a Karl Marx se raduje

Poněkud netradiční pojednání účastníka letošního ročníku Modelu EU Adama Hejla poukazuje na přetrvávající problémy v rámci Společné zemědělské politiky.

Představte si, že váš soused vyrábí koloběžky. Nikdo je nechce, ale to mu nevadí. Už jich má na zahradě pěknou hromadu, ale to mu taky nevadí. Nevadí mu to proto, že si spolu s ostatními kumpány z koloběžkové lobby vymohl zákon, že každému z nich budete platit pořádnou sumu za každou koloběžku, ať už ji prodá nebo ne, protože je vyrábění koloběžek prostě baví. Když se pokoušíte namítat, že vás žádné jejich koloběžky nezajímají, a že je to krádež a mafie, tak odvětví, že se tomu teď říká daně a podpora venkova a že když nezaplatíte, tak vás sebere policajt.

Zdá se vám to postavené na hlavu? Zdá se vám, že něco takového se nikdy nemůže stát? A chcete vědět, jak vysoká je ta hromada koloběžek?

Tedy, ony to nejsou koloběžky, ale je to 12 milionů tun obilí, 265 milionů lahví vína, 117 tisíc tun másla a mléka, 61 tisíc tun rýže a více než milion tun cukru, které přebývají. A není to koloběžková lobby, ale zemědělská a pořádná suma není jenom pořádná, ale přímo nepředstavitelná, a to konkrétně 54 279 milionů euro. Všechno údaje z roku 2006.

54 279 milionů euro, to jsou peníze, které někdo vzal (rozuměj ukradl) lidem, kteří je vydělali a místo toho, aby si za ně koupili něco, co oni chtějí, tak je každý den hází do díry jménem Společná zemědělská politika EU, která upravuje skoro vše, co má co do činění s potravinovou produkcí.

Zemědělec v EU dostává přímé dotace na každý hektar půdy, bez ohledu na to, co pěstuje. Pokud nic nepěstuje, dostává dotace za to, že nic nepěstuje a nezvyšuje závratnou nadprodukcí. A když něco pěstuje, otevírají se mu brány do ráje na zemi, tedy dveře do kanceláře Státního zemědělského intervenčního fondu. Rozhodne-li se pěstovat jednu z 30 intervenčně podporovaných plodin, například pšenici, má zaručeno, že bez ohledu na situaci na trhu, od něj stát vykoupí (za peníze z daní) neomezené množství pšenice určité kvality za zhruba 101 euro za tunu. A na tom se nedá nikdy prodělat. A navíc to má jeden další zamýšlený efekt, kterým je umělé zvyšování cen potravin na trhu. Už jste někdy přišli do obchodu a řekli prodáváči, že mu dáte pět tisíc, když vám tu televizi prodá o dva tisíce dráž?

U živočišné výroby je situace ještě horší, pouze pro příklad uvedu, že průměrná evropská kráva dostává dotace zhruba 53 korun denně, což je více, než kolik má na den 1.2 miliardy lidí na světě. Jaký je výsledek toho všeho? V EU je příliš mnoho zemědělců, kteří produkují obrovský nadbytek potravin. Agrární byrokracie

kvót a dotací dovedla celý systém k tomu, že farmáři už nepěstují podle toho, po čem je na trhu poptávka a na čem by vydělali, ale své podnikání orientují podle toho, na co jsou výhodnější dotace, což vede k obrovským přebytkům něčeho a občas k obrovským nedostatkům něčeho jiného. Čeští zemědělci dokonce žádali kompenzace za to, že Česko nemá moře a chtěli dotace na transport přebytků do přímořských přístavů. Člověka by napadlo, že když se to nevyplatí ani vyvážet, tak nejjednodušší to bude prostě nepěstovat. Zemědělci našli hlavní nepřátele v jaru, létu, podzimu a zimě, nechvalně to známých čtyřech škůdcích socialismu. A proto ať už prší nebo je sucho, ať je zima nebo teplo, ať se urodí mnoho nebo málo, žádají dotace, aby mohli vyrábět věci, o které nikdo nestojí.

Dovolím si načrtnout svoji trochu zlomyslnou vizi, jak by se měla situace řešit. Nejprve bych donutil evropskou komisařku pro zemědělství a venkov Mariann Fischerovou Boelovou a všechny její zřízence z Evropské komise „sežrat“ množství potravin uvedené na začátku článku. Ale aby se neřeklo, že jsem nelida, tak bych ustanovil, po evropsku řečeno,

přechodné období (řekněme týden), během kterého by komisařka musela potraviny a víno spořádat. V této době by se organizovaly dotované eurozájezdy pro daňové poplatníky, aby se každý mohl této podívané osobně zúčastnit. Poté by došlo k okamžitému zrušení všech dotací do zemědělství a zrušení veškerých celních bariér. Evropští zemědělci, kteří by nebyli schopni nabídnout zboží levnější nebo kvalitnější než jejich nová konkurence, by šli dělat pro změnu něco užitečného. My bychom tak přestali být přímo zodpovědní za to, že vzhledem k obrovským dotacím na vývoz potravin, díky kterým EU prodává v rozvojových zemích potraviny za ceny nižší, než za jaké je, jsou místní farmáři vůbec schopni vyrobit a systému dovozních cel, zabraňujícím dovozu potravin, již dlouhá léta úspěšně rozvracíme ekonomiku chudých zemí a jsme příčinou, proč o nich jako o chudých vůbec musíme hovořit.

Vydělali bychom na tom všichni. Zemědělci z jiných částí světa by měli obchod, my levnější potraviny a o průměrně 3000 korun ročně na hlavu více, které by nám nikdo nesebral z daní. A že to nejde? Ale jde, podívejte se třeba na Nový Zéland. Ale to by tu nesměla být koloběžková lobby, které státem řízená ekonomika a socialistické prostředí plně vyhovuje. Karl Marx by z nich měl radost.

Adam Hejl,

ministr zahraničí Estonska Modelu EU

Fotogalerie

Za řečnickým pultíkem ...

Já se chci zeptat ...

Jednací řád je žádané zboží.

Online spojení s ambasádou je velmi důležité!

Šéfredartorka v akci...

Ne, Čína o krizi v Keni jednat nebude.

Top partneři

Generální partner Modelu OSN

Hlavní partner Modelu OSN

Model NATO is co-sponsored by
the North Atlantic Treaty Organisation.

Univerzitní partner

Partner jednání

Hlavní partner Modelu EU

Partner zahájení

Dodavatelé služeb

Mediální partneři

Za spolupráci při vytištění Chronicle děkujeme PricewaterhouseCoopers.

asociace pro mezinárodní otázky
association for international affairs

www.amo.cz

Asociace pro mezinárodní otázky využívá zpravodajství z databází ČTK, jejichž obsah je chráněn autorským zákonem. Přepis, šíření, či další zpřístupňování tohoto obsahu či jeho části veřejnosti, a to jakýmkoliv způsobem, je bez předchozího souhlasu ČTK výslovně zakázáno.

CHRONICLE, noviny Pražského studentského summitu, registrováno MK ČR E 16149 vydává ASOCIACE PRO MEZINÁRODNÍ OTÁZKY – Žitná 27, 110 00 Praha 1; tel: 224 813 460; www.amo.cz / www.studentsummit.cz, e-mail: info@amo.cz / summit@amo.cz; šéfredaktorka: Michaela Baginová, tel: 721 711 293; zástupkyně šéfredaktorky: Kateřina Palová, tel: 604 155 942; e-mail: chronicle@amo.cz; anglická sekce: Richard Gracla, Jan Libíček, Tomáš Maule; odborná spolupráce: Lucie Bednářová, Vít Dostál, Jaroslav Hais, Ivana Jemelková, Petra Jiráňková, Kateřina Palová, Tomáš Šindelář, Daniela Zrucká; technická spolupráce: Radoslav Srp; fotografie: Michaela Baginová, Petr Gottfried, Daniela Zrucká.
